

Gertrud Erhardt-Raum

BIBLIOTEKA

SPECJALISTY

REHABILITACJI

Zespół fibromialgii

JAIM

Gertrud Erhardt - Raum

Zespół fibromialgii

Podręcznik dla terapeutów i instruktorów

Przekład
Beata Olchowik

Redakcja wydania polskiego
Magdalena Kocot-Kępska

ELIPSA-JAIM s.c.

Kraków 2013

SPIS TREŚCI

Przedmowa.....	9
1 Założenia ogólne.....	11
1.1 Objawy.....	12
1.2 Etiologia.....	12
1.2.1 Zaburzenia neurotransmiterów.....	13
1.2.2 Neuropeptydy.....	14
1.2.3 Histopatologia mięśni.....	15
1.2.4 Zaburzenia osi hormonalnej.....	16
1.2.5 Obniżenie progu bólowego.....	17
1.2.6 Zmiany w mózgu.....	17
1.2.7 Zaburzenia przepuszczalności ścian jelit.....	17
1.3 Diagnostyka.....	18
1.4 Badanie.....	18
1.4.1 Badanie przedmiotowe.....	19
1.4.2 Badania laboratoryjne.....	23
2 Założenia terapii.....	24
2.1 Powstawanie bólu przewlekłego.....	24
2.2 Leczenie farmakologiczne.....	27
2.2.1 Leki przeciwbólowe.....	28
2.2.2 Leki przeciwdepresyjne.....	28
2.2.3 Leki zmniejszające napięcie mięśniowe.....	30
2.2.4 Medycyna komplementarna.....	32
2.3 Informacje.....	32
2.3.1 Fibromialgia a partnerstwo.....	32
2.3.2 Fibromialgia, renta i stopień niepełnosprawności.....	33
2.4 Odżywianie.....	34
2.4.1 Zespół jelita drażliwego.....	34
2.4.2 Inulina.....	34

2.4.3	Tryptofan	35
2.4.4	Kwasy tłuszczowe.....	35
2.4.5	Alergie pokarmowe.....	35
2.4.6	Roślinne substancje przeciwbólowe	36
2.5	Grupy samopomocowe	37
2.6	Poradnictwo psychologiczne	38
2.6.1	Kierowanie uwagą.....	39
2.6.2	Blokowanie myśli.....	40
2.6.3	Fantazjowanie	41
2.6.4	Zmiana zachowania	41
2.6.5	Redukcja stresu oparta na uważności.....	41
2.6.6	Strategie radzenia sobie.....	43
3	Fizjoterapia.....	44
3.1	Uwagi ogólne.....	44
3.1.1	Zasady postępowania	44
3.1.2	Cele terapeutyczne	44
3.1.3	Umiejętności „miękkie”	45
3.1.4	Strategie terapeutyczne.....	46
3.1.5	Typologia pacjentów	47
3.1.6	Różnice zależne od płci	50
3.1.7	Terapeuta i ból	51
3.2	Badanie.....	51
3.2.1	Badanie palpacyjne punktów tkliwych.....	52
3.2.2	Punkty spustowe	62
3.2.3	Metody oceny	63
3.2.4	Test nadmiernej ruchomości stawów	64
3.3	Przydatne metody terapeutyczne.....	64
3.3.1	Terapia ciepłem / zimnem.....	65
3.3.2	Elektroterapia	66
3.3.3	Ręczny drenaż limfatyczny	66
3.3.4	Trening fizyczny	67
3.3.5	Dawkowanie	67

4	Trening funkcjonalny.....	68
4.1	Wprowadzenie do treningu funkcjonalnego.....	68
4.1.1	Organizacja.....	68
4.1.2	Skuteczność własna	69
4.1.3	Cele treningu funkcjonalnego.....	70
4.1.4	Procesy wstępujące i zstępujące	71
4.1.5	Instrumentalna zmiana zachowania	71
4.1.6	Wybór sprzętu.....	72
4.1.7	Dawkowanie „al dente”	73
4.2	Zastosowanie muzyki.....	73
4.2.1	Mało obciążający aerobik	74
4.2.2	Aerobik na piłce.....	74
4.2.3	Rozgrzewka z muzyką.....	75
4.2.4	Łatwe, nieobciążające tańce	76
4.3	Zmodyfikowana progresywna relaksacja mięśni	76
4.4	Normalizacja napięcia mięśniowego.....	77
4.4.1	Eutonia – optymalny stan napięcia mięśniowego	77
4.4.2	Ogólne wskazówki metodyczne do eutonii.....	78
4.4.3	Fantazjowanie z muzyką.....	79
4.5	Trening mentalny.....	80
4.6	Program „Dzień dobry”	82
4.7	Ćwiczenia koncentracji uwagi.....	83
4.8	Zabawy ruchowe	83
Załącznik A	Arkusze badania punktów tkliwych.....	87
Załącznik B	Fibromyalgia Impact Questionnaire (FIQ).....	90
Załącznik C	Krótką ankietę oceny postrzegania własnego ciała.....	94
Załącznik D	Wskaźnik niepełnosprawności spowodowanej bólem (PDI)....	97
Załącznik E	Skala depresji	99
Załącznik F	Ankieta oceny ogólnej skuteczności własnej.....	101
Autorka		103
Piśmiennictwo		104
Skorowidz		109